provincie Zuid-Holland

Nota van Beantwoording

Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek

10 maart 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

1. Inleiding **4**

1.1 Aanleiding *4*

1.2 Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek *4*

1.3 MER *4*

1.4 Terinzagelegging *5*

2. Zienswijzen **6**

Indiener D01 ..... *6*

D01 - Vraag 1 6

Indieners D02, D03 & D05 ..... *7*

D02, D03, D05 - Vraag 1 7

D02, D03, D05 - Vraag 2 7

D02, D03, D05 - Vraag 3 8

D02, D03, D05 - Vraag 4 8

Indieners D03 & D05 ..... *10*

D03, D05 - Vraag 1 10

D03, D05 - Vraag 2 11

D03, D05 - Vraag 3 11

D03, D05 - Vraag 4 12

D03, D05 - Vraag 5 13

D03, D05 – Vraag 6 13

D03, D05 - Vraag 7 13

D03, D05 - Vraag 8 14

D03, D05 - Vraag 9 15

D03, D05 - Vraag 10 15

D03, D05 - Vraag 11 16

D03, D05 - Vraag 12 16

D03, D05 - Vraag 13 17

D03, D05 - Vraag 14 17

D03, D05 - Vraag 15 18

D03, D05 - Vraag 16 18

D03, D05 - Vraag 17 19

D03, D05 - Vraag 18 19

D03, D05 - Vraag 19 19

D03, D05 - Vraag 20 20

D03, D05 - Vraag 22 21

D03, D05 - Vraag 23 21

D03, D05 - Vraag 24 21

D03, D05 - Vraag 21 20

Indiener D04 ..... *23*

D04 - Vraag 1 23

D04 - Vraag 2 23
Indiener D06 ..... *25*
D06 - Vraag 1 25
2.1 Conclusie zienswijzen *26*
3. Advies Commissie voor de milieueffectrapportage 28

Afbeelding op voorpagina:

Koningin Maximabrug

Fotograaf Remco Zwinkels

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor u ligt de Nota van Beantwoording van de ‘Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek’. In deze Nota van Beantwoording vindt u alle zienswijzen samengevat en opgedeeld op onderwerp. Ook is aangegeven of de zienswijze leidt wijziging van de Herziening van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. Elke indiener is voorzien van een eigen code. Vervolgens zijn de deelzienswijzen genummerd.
Ook is ingegaan op het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) over het milieueffectrapport (MER) “Gnephoek, Alphen aan den Rijn” behorende bij de Herziening van de ZHOV en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

1.2 Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek

De gemeente Alphen aan den Rijn werkt samen met de provincie Zuid-Holland aan de ontwikkeling van een plan voor onder andere woningbouw en natuurontwikkeling in de polder Gnephoek. De polder Gnephoek ligt tussen Alphen aan den Rijn, Woubrugge en Koudekerk aan den Rijn, ten westen van de Heimanswetering en ten noorden van de Oude Rijn en heeft een oppervlakte van meer dan 200 ha.
De kern van de ontwikkeling wordt gevormd door de realisatie van circa 5.500 woningen en minimaal 50 ha natuur. Voor het mogelijk maken van de woningbouwontwikkeling in de Gnephoek moet de provincie de ZHOV en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland en de gemeente het omgevingsplan wijzigen. De provincie Zuid-Holland en de gemeente Alphen aan den Rijn hebben daartoe één gecombineerd plan-/project-Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Op basis van dit gecombineerde plan-/project-MER kunnen de provincie Zuid-Holland en de gemeente vervolgens hun eigen ruimtelijke besluiten nemen.

De Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek houdt in het kort het volgende in:
In de ZHOV zal op de op de kaart en in de tabel met grootschalige locaties voor woningbouw die gelegen zijn buiten bestaand stads- en dorpsgebied, de locatie ‘Gnephoek’ worden toegevoegd voor 125 ha.
In het Omgevingsprogramma Zuid-Holland wordt in de maatregel 6.1.1.1 verwezen naar de afspraken die gemaakt zijn in de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Gnephoek (oktober 2024). Voor de precieze voorgestelde wijziging verwijzen wij u naar de wijzigingsbesluiten voor de ZHOV en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

Het wijzigen van de ZHOV is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Het wijzigen van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten.

1.3 MER

Bij een ontwikkeling van deze omvang zijn (milieu)effecten niet op voorhand uit te sluiten. Daarom is voor deze besluiten de procedure van de milieueffectrapportage (mer) doorlopen en is een MER opgesteld (zie ook paragraaf 1.2.1 van het MER). Het MER is voor advies

voorgelegd aan de Commissie mer. Het toetsingsadvies van de Commissie mer is in hoofdstuk 3 van deze Nota van Beantwoording samengevat.

1.4 Terinzagelegging

Het ontwerp van de ‘Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek’ heeft van 28 oktober tot 8 december ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn 6 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat en beantwoord. De ingediende zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassingen in het wijzigingsbesluit voor de ZHOV. De ingediende zienswijzen hebben geleid tot twee aanpassingen in het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. Deze aanpassingen worden in het volgende hoofdstuk toegelicht.

Parallel aan de terinzagelegging van de ‘Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek’ heeft de gemeente Alphen aan den Rijn een ‘inspraakplan’ ter inzage gelegd. Dit ‘inspraakplan’ bestaat uit een uitgangspuntennotitie voor de wijziging van het Omgevingsplan voor de ontwikkeling van de Gnephoek, het Masterplan Gnephoek en het gezamenlijke MER dat door de gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie is opgesteld.

De provincie en gemeente Alphen aan den Rijn hebben deze procedures bewust gekoppeld om de procedures zo transparant mogelijk te maken en ervoor te zorgen dat het MER op hetzelfde moment ter inzage is gelegd door de gemeente en de provincie. Als gevolg hiervan hebben sommige indieners dezelfde zienswijzen ingediend bij de gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie. Sommige onderdelen van die zienswijzen hebben betrekking op documenten die alleen door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage zijn gelegd en niet door de provincie, zoals het Masterplan Gnephoek. In dat geval wordt in het volgende hoofdstuk aangegeven dat dat deel van de zienswijze niet van toepassing is op de ‘Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek’ en dat wij erop vertrouwen dat de gemeente Alphen aan den Rijn op dit onderdeel van de zienswijze zal reageren.

2. Zienswijzen

D – Inwoners

Indiener D01

D01 - Vraag 1

Onvoldoende duidelijkheid agrarisch bedrijf

De indiener geeft aan zich niet te verzetten tegen de door de provincie voorgestane ontwikkeling, als voldoende duidelijk wordt dat er een oplossing wordt geboden voor het door hen gevoerde agrarische bedrijf, een varkenshouderij.
De indiener geeft aan dat er nog geen duidelijkheid is over mogelijke opkoop of verplaatsing van hun agrarische bedrijf. Daarbij geven ze aan dat zolang er nog onduidelijkheid is de planvorming onverkort uitgaat van de mogelijkheid tot woningbouw. En dat, zolang er nog geen oplossing is gevonden voor het bedrijf, er rekening gehouden moet worden met het bedrijf in de planvorming, in de vorm van respectering van de geurcontouren.

De indiener geeft aan dat het de voorkeur heeft om het agrarisch bedrijf op een andere locatie voort te zetten. De indiener verzoekt de provincie om op korte termijn met de indiener in contact te treden over een mogelijke uitkoop dan wel verplaatsing van het bedrijf. De indiener geeft aan dat de provincie meer mogelijkheden beschikt ten aanzien van alternatieve locaties en daarnaast het bevoegd gezag is ten aanzien van de natuurtoestemming.

Antwoord:
De provincie dankt de indiener voor de ingediende zienswijze.

Met de opname van de locatie Gnephoek in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland is er nog geen sprake van een functiewijziging en kan het agrarische bedrijf de bestaande bedrijfsvoering handhaven. Bovendien wordt de woningbouw in de Gnephoek alleen indicatief opgenomen in de ZHOV als een stip op de kaart en niet begrensd op perceelsniveau. Er wordt in de ZHOV geen concrete uitspraak gedaan over de percelen waarop dit agrarische bedrijf is gevestigd. Het is aan de gemeente Alphen aan den Rijn om te bepalen welke functies aan welke percelen worden toegekend binnen de kaders van de ZHOV en dat vast te leggen via een wijziging van het Omgevingsplan.

Met de opname van de locatie Gnephoek in de ZHOV wordt de gemeente Alphen aan den Rijn wel de mogelijkheid geboden om in de Gnephoek een andere toedeling van functies mogelijk te maken, waaronder woningbouw op de locatie van het bestaande agrarische bedrijf. De gemeente kan dat doen in het kader van de wijziging van het Omgevingsplan en de procedure daarvoor is door de gemeente gestart. Het is daarmee de verantwoordelijkheid van de gemeente om met de eigenaren van het agrarische bedrijf in overleg te treden en te komen tot een oplossing. Wij vertrouwen erop dat de gemeente dit op korte termijn zal doen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

Indieners D02, D03 & D05

D02, D03, D05 - Vraag 1

Mobiliteit

Hoe verhoudt de planning in het masterplan zich met bovengenoemd uitgangspunt: “eerst bewegen en dan bouwen”. In de planning is voorzien dat in 2029 wordt gestart met de eerste woning, dat in 2035 het aquaduct wordt opgeleverd (na realisatie 2500 woningen) en dat na 2035 de fietsbrug wordt gerealiseerd.

Antwoord:

De provincie dankt de indieners voor de ingediende zienswijze.

De gemeente en de provincie hebben, op basis van het mobiliteitsonderzoek dat is uitgevoerd in het kader van het gezamenlijke MER, de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek opgesteld en op 10 februari 2026 ondertekend. Daarin is vastgelegd dat in elke fase van de gebiedsontwikkeling wordt voorzien in een passend aanbod voor alle verkeersmodaliteiten. Afgesproken is dat het aquaduct en de fietsbrug zo spoedig mogelijk worden gerealiseerd en uiterlijk vóórdat de helft van het geprognotiseerde aantal woningen is opgeleverd. Hiermee loopt de mobiliteitsinfrastructuur niet achter op de woningbouw en blijft het plan in lijn met het uitgangspunt ‘eerst bewegen dan bouwen’. Er wordt in de Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland verwezen naar de (nog op te stellen) Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek. Ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerp van de ‘Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek’ was deze Uitwerkingsovereenkomst echter nog niet vastgesteld en ondertekend. De tekst in het Omgevingsprogramma Zuid-Holland wordt hierop aangepast.

Deze zienswijze leidt tot wijziging van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. In de tekst in ‘6.1.1.1 Uitwerking instrumenten woonbeleid’ wordt onder de kop ‘Gnephoek, gemeente Alphen aan den Rijn’ de passage ‘De gemeente en de provincie Zuid-Holland leggen in de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek afspraken vast over de te nemen infrastructurele maatregelen en de financiële verantwoordelijkheden.’ vervangen door ‘De gemeente en de provincie Zuid-Holland hebben op 10 februari 2026 de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek ondertekend waarin afspraken zijn vastgelegd over de te nemen infrastructurele maatregelen en de financiële verantwoordelijkheden.’

D02, D03, D05 - Vraag 2

Aantal woningen

In de gemeenteraad is vastgesteld dat er 5.600 woningen worden gerealiseerd in de Gnephoek i.p.v. 5.500. Is deze uitbreiding in de ogen van de Provincie acceptabel? Zeker in het licht van de door de Provincie afgekeurde plannen voor het Oog van Koudekerk (Plan Weidevogel).

Antwoord:

In de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Gnephoek (18 oktober 2024) en de Ontwerp Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland is opgenomen dat er circa 5.500 woningen worden gerealiseerd in de Gnephoek. In het Masterplan wordt uitgegaan van (circa) 5.600 woningen. Deze toename van 100 woningen is een afwijking van minder dan

2%. Wij zijn van mening dat dit past binnen de bandbreedte van “circa 5.500 woningen” en dat een aanpassing van de Bestuursovereenkomst niet nodig is. Bovendien is er sprake van verdichting (meer woningen per ha) en neemt het bebouwd oppervlak niet toe. Wij passen de tekst van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland hier wel op aan, zodat deze zo goed mogelijk aansluit op het Masterplan Gnephoek.

Deze zienswijze leidt tot wijziging van de Herziening van Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. In de tekst in ‘6.1.1.1 Uitwerking instrumenten woonbeleid’ wordt onder de kop ‘Gnephoek, gemeente Alphen aan den Rijn’ ‘circa 5.500 woningen’ vervangen door ‘circa 5.600 woningen’.

D02, D03, D05 - Vraag 3

Weidevogelcompensatie

Betekent deze wijziging nu dat pas in 2040 het gebied aangewezen dient te worden dat als compensatie voor het in de Gnephoek verloren gegane weidvogelgebied in de plaats komt? Dit terwijl nu al wel is aangegeven (in de MER) waar het verloren gegane Bedrijventerrein met hogere milieucategorie zal worden gecompenseerd (Bedrijventerrein Hoogewaard).

Antwoord:

Nee, de gemeente Alphen aan den Rijn zal als bijlage bij het Ontwerp van de Wijziging van het Omgevingsplan een Ontwerp Weidevogelcompensatieplan ter inzage moeten leggen waarin aangegeven is waar en hoe de compensatie van begrensd weidevogelgebied plaatsvindt en geborgd wordt. Bij vaststelling van de wijziging van het Omgevingsplan door de gemeenteraad wordt ook het Weidevogelcompensatieplan vastgesteld waarmee het gebied waar gecompenseerd wordt, is aangewezen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D02, D03, D05 - Vraag 4

Bufferzone

De indieners vragen om het geplande noord-zuid-fietspad van het Masterplan dat uitkomt op de Landlustweg te schrappen. De indieners stellen dat dit fietspad de verkeersveiligheid aantast, het erfgoed en lintkarakter doorbreekt, en dat de noodzaak ontbreekt gezien de bestaande alternatieve fietsroutes. Ook geven de indieners aan dat er niet voldoende particpatie is geweest over dit onderdeel. De indieners verzoeken dat het fietspad wordt geschrapt en dat de Landlustweg aan de entree wordt voorzien van het bord ‘alleen bestemmingsverkeer’.

Antwoord:

Deze zienswijze is zowel ingediend bij de provincie als bij de gemeente Alphen aan den Rijn en gaat volledig over het Masterplan Gnephoek.
Het Masterplan Gnephoek is geen onderdeel van de stukken die door de provincie ter inzage zijn gelegd in het kader van de Ontwerp Herziening van de ZHOV en de Ontwerp Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. Het Masterplan Gnephoek is niet vastgesteld door de provincie. Wij zullen dan ook niet inhoudelijk ingaan op deze zienswijze op het Masterplan Gnephoek.

Het Masterplan Gnephoek is wel onderdeel van het zogenaamde “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd. Het Masterplan Gnephoek is op 28 november 2025 vastgesteld door de gemeenteraad van Alphen aan den Rijn. Wij vertrouwen er op dat de gemeente in haar Nota van Beantwoording wel inhoudelijk zal ingaan op deze zienswijze en zal beoordelen of dit moet leiden tot aanpassing van het Masterplan Gnephoek.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

Indieners D03 & D05

D03, D05 - Vraag 1

MER, Deelrapport Werken & Wonen

De indieners stellen dat een groot deel van de inwoners buiten de wijk of buiten Alphen zullen werken. Dit vereist goede vervoersopties, zoals een HOV-verbinding, die momenteel niet mogelijk is door de keuze voor een aquaduct met beperkte rijstroken. De indieners stellen dat het aquaduct ruimte zou moeten bieden aan 2x2 rijstroken om vrije busbanen voor de toekomst mogelijk te maken. De indieners maken zich zorgen over de verhoogde geluidsbelasting van 10 decibel voor bewoners van de Pegasusstraat door de aanleg van het aquaduct. Er is onduidelijkheid over hoe deze geluidshinder beperkt kan worden en wat de kosten daarvan zijn. De indieners stellen dat een duidelijk ontwerp van het aquaduct in een vroeg stadium noodzakelijk is.

Antwoord:

De provincie dankt de indieners voor de ingediende zienswijze.

Het milieueffectrapport (MER) is een onderzoeksrapport waarin de milieueffecten van de voorgenomen ontwikkeling van de Gnephoek, en alternatieven, zijn beschreven. In het MER zijn de effecten doorgerekend van verschillende mogelijke infrastructurele ontsluitingen van de Gnephoek. De zienswijze m.b.t. het aquaduct gaat over het Masterplan Gnephoek. Het Masterplan Gnephoek is geen onderdeel van de stukken die door de provincie ter inzage zijn gelegd in het kader van de Ontwerp Herziening van de ZHOV en de Ontwerp Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. Het Masterplan Gnephoek is niet vastgesteld door de provincie. Wij zullen dan ook niet inhoudelijk ingaan op deze zienswijze op het Masterplan Gnephoek. De gemeente en de provincie hebben wel, op basis van het mobiliteitsonderzoek dat is uitgevoerd in het kader van het gezamenlijke MER, op 10 februari 2026 de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek ondertekend. Daarin zijn afspraken vastgelegd over de realisatie van infrastructuur, waaronder het aquaduct.

In het MER is geconstateerd dat er in het Voorkeursalternatief sprake is van een verhoogde geluidsbelasting van 10 decibel voor bewoners van de Pegasusstraat. Dit is terug te vinden op pagina 164 van het MER in het hoofdstuk 5.11.3 *Effectbeoordeling geluid*. De zienswijze vraagt duidelijkheid over de te nemen maatregelen als gevolg van die verhoogde geluidsbelasting. Deze mogelijke maatregelen maken geen onderdeel uit van de Ontwerp Herziening van de ZHOV en de Ontwerp Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek, maar zullen afgewogen moeten worden door de gemeente Alphen aan den Rijn in de (Ontwerp) Wijziging Omgevingsplan voor de Gnephoek.

Het Masterplan Gnephoek en de uitgangspuntennotitie voor de de (Ontwerp) Wijziging Omgevingsplan voor de Gnephoek zijn wel onderdeel van het zogenaamde “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd. Wij vertrouwen er op dat de gemeente in haar Nota van Beantwoording wel inhoudelijk zal ingaan op deze zienswijze en zal beoordelen of dit moet leiden tot aanpassing van het Masterplan Gnephoek en/of meegenomen kan worden in de (Ontwerp) Wijziging Omgevingsplan voor de Gnephoek. De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 2

MER, Deelrapport Werken & Wonen

Het uitgangspunt van gemiddeld één parkeerplaats per woning, waarbij slechts bij enkele woningen ruimte op eigen erf wordt geboden, kan worden ervaren als een vergaande ingreep om het autobezit en -gebruik ruimtelijk te sturen. Hoewel terecht een terugvaloptie is opgenomen, zijn de ruimtelijke consequenties daarvan op de schaal van Gnephoek nog onvoldoende inzichtelijk gemaakt. Daarnaast bestaat bij de indiener twijfel of een parkeernorm van 1,01 auto per huishouden aantrekkelijk is voor forenzen, mede gezien de afstand tot het station en de onzekerheid rond de realisatie van de fietsbrug.

Antwoord:

Het toepassen van een dergelijke parkeernorm wordt op steeds meer plekken in Nederland gebruikt om het autogebruik in een wijk zo laag mogelijk te houden. Minder autogebruik levert vele voordelen op. Juist in een nieuwe wijk kunnen bewoners hier van tevoren rekening mee houden.
Een vorm van parkeerregulering is dan inderdaad noodzakelijk om het gewenste beleid te ondersteunen. Het reguleringsbeleid zal in grote lijnen passen binnen het bestaande beleid van de provincie en de gemeente.

In de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek (10 februari 2026) hebben de gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie Zuid-Holland bovendien afspraken gemaakt over de realisatie van de fietsbrug door de gemeente.

Deze zienswijze leidt tot wijziging van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. In de tekst in ‘6.1.1.1 Uitwerking instrumenten woonbeleid’ wordt onder de kop ‘Gnephoek, gemeente Alphen aan den Rijn’ de passage ‘De gemeente en de provincie Zuid-Holland leggen in de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek afspraken vast over de te nemen infrastructurele maatregelen en de financiële verantwoordelijkheden.’ vervangen door ‘De gemeente en de provincie Zuid-Holland hebben op 10 februari 2026 de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek ondertekend waarin afspraken zijn vastgelegd over de te nemen infrastructurele maatregelen en de financiële verantwoordelijkheden.’

D03, D05 - Vraag 3

MER, Deelrapport Werken & Wonen

De indieners wijzen op de geluidscontouren van industrieterreinen in Rijnhaven Oost en Heijmanswetering, met name het schrootbedrijf Van Schip. De indieners wijzen erop dat het betwijfeld kan worden of het deel van de buurt Wetering dat binnen de geluidszone van Bronsweg 10 valt wel, geschikt is voor woningbouw.

Antwoord:

In het MER zijn de gevolgen van eventuele geluidsoverlast onderzocht. Bij nadere invulling van het plangebied zal rekening gehouden moeten worden met het geluid van het

metaalverwerkingsbedrijf. Afgeschermde bebouwing langs de Heimanswetering en extra gevelisolatie zouden ervoor moeten zorgen dat de geluidsoverlast minimaal blijft. Hierdoor is de verwachting dat er geen locaties zijn waarbij woningbouw niet mogelijk is.

De reactie wordt in het kader van deze Herziening van het provinciale Omgevingsbeleid voor kennisgeving aangenomen. Het is aan de gemeente Alphen aan den Rijn om dit in de verdere gemeentelijke planvorming uit te werken.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 4

MER, Deelrapport Natuur

De indieners merken op dat de stikstofdepositie in de bouwfase zal toenemen. De indieners stellen dat in de bewoningsfase er ook stikstofdepositie zou kunnen toenemen en vragen zich af of dit beperkt kan worden. De indieners geven aan dat dit een leemte is in het Masterplan en het MER terwijl het wel hoort bij de effecten van het VKA.

Antwoord:

De aanvaardbaarheid van de ontwikkeling van de Gnephoek op het gebied van stikstof wordt bepaald door de beoordeling van de stikstofdeposties in de verschillende fasen (aanleg, aanleg- en gebruik en gebruik) tezamen, in combinatie met mitigerende maatregelen. In het MER is nader onderzoek in de vorm van een passende beoordeling aangekondigd. Dit onderzoek is inmiddels gereed en wordt als aanvulling op het MER vastgesteld waarmee deze leemte is ingevuld.

Uit de passende beoordeling blijkt dat significant negatieve gevolgen door een toename van stikstofdepositie ten gevolge van het voorgenomen project uitgesloten zijn. De passende beoordeling laat zien dat er beperkte toename aan stikstofdepositie ontstaat binnen de Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, Meijendel & Berkheide, Botshol, Kennemerland-Zuid en Coepelduynen. Dit is het gevolg van de aanlegwerkzaamheden (tijdelijke depositie) en door de toename van autoverkeer als gevolg van het planvoornemen (permanente depositie). Voor de habitattypen en/of leefgebieden van kwalificerende soorten waarvoor geldt dat de kritische depositiewaarde wordt overschreden, wordt echter op basis van een gebiedsspecifieke analyse geconcludeerd dat de stikstoftoename ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling niet in de weg staat aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden van kwalificerende soorten binnen de vijf genoemde Natura 2000-gebieden.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek. Wel wordt er een aanvulling op het MER vastgesteld waarmee invulling wordt gegeven aan deze zienswijze.

D03, D05 - Vraag 5

MER, Deelrapport Natuur

De indieners geven aan dat er sprake is van het decimeren van een belangrijk weidevogelgebied waarvoor nog geen compensatie is gevonden. De indieners stellen dat het creëren van "nieuwe" natuur niet leidt tot proportioneel waardevolle natuurgebieden. Ook stellen de indieners dat het geafficheerde stiltegebied niet die status waar lijkt te maken door de ligging aan de rand van een woonwijk. De indieners geven aan dat dit, naast de extensieve recreatie, ervoor kan zorgen dat de geplande natuur onder grote druk zal komen te staan, wat een achteruitgang ten opzichte van de huidige situatie betekent. De indieners geven aan dat het MER hierin geen realistische beoordeling geeft.

Antwoord:

De gemeente zal met het vaststellen van de wijziging van het Omgevingsplan ook een Weidevogelcompensatieplan moeten vaststellen waarmee de compensatie van het weidevogelgebied geborgd is.

Inmiddels heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) advies uitgebracht over het MER. De Commissie mer heeft in haar advies geen opmerking opgenomen waaruit blijkt dat het MER geen realistische beoordeling geeft van het voorziene natuurgebied. Wij beschouwen dit als een bevestiging dat het MER in deze een realistische beoordeling heeft gegeven. De gemeente Alphen aan den Rijn zal de functie en het gebruik van het natuurgebied borgen in de wijziging van het Omgevingsplan.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 – Vraag 6

MER, Deelrapport Mobiliteit

De indieners stellen dat gemiddeld één parkeerplaats per woning draconische maatregelen vereist om ruimtelijk af te dwingen. De Gnephoek is qua ligging en bebouwingsdichtheid eerder een soort VINEX-wijk, omsloten door intensief bevaren water en een open groen landschap. De ruimtelijke gevolgen van een terugvaloptie zijn niet in beeld.

Antwoord:

Zie hiervoor de antwoorden bij vraag 2 en vraag 21 (*behorende bij de zienswijzen van indieners D03 & D05*).

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 7

MER, Deelrapport Mobiliteit

De indieners hebben vragen over de onderbouwing van mogelijke effecten op verschillende vervoerwijzen, zoals de aannames in het verkeersmodel. Het verhogen van de fietssnelheid brengt de (e-)fiets in een betere concurrentiepositie, maar de mate waarin meer of verder gefietst wordt, is onzeker.

Antwoord:
In het mobiliteitsonderzoek is gebruik gemaakt van het vigerende en actuele regionale verkeersmodel van de regio Midden-Holland. In dit verkeersmodel zitten heel veel verschillende uitgangspunten en invoerdata. Het regionale verkeersmodel sluit voor een belangrijk deel van de uitgangspunten aan bij het bovenliggende bovenregionale verkeersmodel van Rijkswaterstaat en bij de landelijke WLO-toekomstscenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving. Het gebruikte verkeersmodel is daarmee op de in Nederland gebruikelijke en zorgvuldige manier opgebouwd en de kwaliteit van het model voldoet aan de kwaliteitscriteria die daarvoor staat (invoer en uitkomsten van de basissituatie zijn beoordeeld op basis van feitelijk gemeten data). De provincie Zuid-Holland onderschrijft dan ook het gebruik van dit regionale verkeersmodel voor onderzoeken naar de gevolgen van woningbouwontwikkelingen in deze regio en de provincie heeft vertrouwen in de uitgangspunten van het model door de aansluiting bij het model van Rijkswaterstaat en de toekomstscenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving.

Het verhogen van de fietssnelheid is een invoerkeuze om modelmatig het effect te kunnen modelleren van een fijnmaziger en kwalitatief hoogwaardiger fietsnetwerk binnen de nieuwe woonwijk én het feit dat er steeds meer gebruik wordt gemaakt van elektrische fietsen waarmee het makkelijker is om verder en langer te fietsen. Bij de aanleg van een nieuwe woonwijk, zoals de Gnephoek, zijn er alle mogelijkheden om een goed fietsnetwerk aan te leggen met vrij liggende fietspaden, die voldoende breed zijn, en waar fietsers binnen de wijk zo min mogelijk hoeven te stoppen. Juist daarom achten we het verantwoord en juist om de fietssnelheid op fietspaden binnen de Gnephoek met 20% te verhogen ten opzichte van de standaardwaarde. De gemiddelde fietssnelheid gaat daarmee van 15 naar 18 kilometer per uur. In absolute zin is dit dus maar een beperkte toename van de fietssnelheid. De fietssnelheid op fietspaden buiten de Gnephoek is niet aangepast. De impact van dit uitgangspunt op de resultaten (zoals de totale vervoerwijzekeuze) is dan ook maar beperkt. Enkel op korte verplaatsingen zal deze aanname in het model voor iets extra fietsverkeer zorgen, op langere afstanden zal deze aanname geen impact hebben op de vervoerwijzekeuze van mensen omdat de concurrentiepositie van de fiets ten opzichte van de auto of het openbaar vervoer nauwelijks verandert. Als provincie vinden we dit een passende en een te verantwoorde keuze in het onderzoek gezien de opzet van de wijk, waarin wordt ingezet op een fijnmazig, direct en hoogwaardig fietsnetwerk en hebben we dus vertrouwen in de betrouwbaarheid van de uitkomsten.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 8

MER, Deelrapport Mobiliteit
De indieners twijfelen aan de verhouding ritten per fiets en ritten per auto, die in een gewone woonwijk globaal 1 op 1 is. Een verhouding 8 op 1 in het voordeel van de fiets lijkt te hoog gegrepen.

Antwoord:

In het deelrapport mobiliteit is te lezen in paragraaf 4.2.5 dat deze verhouding niet 8 op 1 is, maar anders ligt. Inwoners van Alphen aan de Rijn gebruiken gemiddeld genomen voor 44% van hun verplaatsingen de fiets en voor 45% van hun verplaatsingen de auto. De ambities in Gnephoek zijn groter, daar wordt met de opzet van de wijk fietsgebruik gestimuleerd om zo ook het autogebruik te beperken op met name korte verplaatsingen binnen Alphen aan den Rijn. De verwachting is dat hierdoor nieuwe inwoners van de Gnephoek vaker gaan fietsen. Op basis van het onderzoek verwachten we dat inwoners van de Gnephoek voor 58% van hun verplaatsingen de fiets gebruiken en voor 35% van hun verplaatsingen de auto. Deze cijfers betreffen alle verplaatsingen (ook het ritje naar school, sport, kinderopvang, het wijkwinkelcentrum) die door alle inwoners van de Gnephoek worden gemaakt. Dit betreft dus ook kinderen en tieners die in de wijk komen wonen (die niet kunnen/mogen auto rijden), deze wegen ook mee in dit gemiddelde. De verwachte verhouding tussen het auto- en fietsgebruik is dus niet 1 op 8, maar 1 op 1,7. Gezien de beoogde opzet van de wijk heeft de provincie vertrouwen in deze uitkomst van het onderzoek.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 9

MER, Deelrapport Mobiliteit

De indieners vragen naar de garantie dat het verleggen van lijn 169 door de Gnephoek operationeel is bij het overhandigen van de eerste sleutel. Er is onduidelijkheid over de kosten voor deze omweg en de consequenties voor HOV.

Antwoord:

De provincie en gemeente hebben afspraken gemaakt over de benodigde maatregelen om in iedere fase van de gebiedsontwikkeling in een passende bereikbaarheid en een passend aanbod van openbaar vervoer te voorzien. De provincie is als concessieverlener verantwoordelijk voor het openbaar vervoer in de regio. Buslijn 169 is reeds operationeel en heeft nu al een bushalte aan de Gnephoek, daarmee is er al ontsluiting van het gebied per openbaar vervoer. De route van buslijn 169 zal gefaseerd aangepast worden en afgestemd worden op de fasering van de gebiedsontwikkeling. De route van buslijn 169 zal tijdelijk iets langer worden, totdat het aquaduct gereed is en de bus via een korte en snelle route door de nieuwe wijk en via het aquaduct kan gaan rijden. De iets langere route kost tijdelijks iets meer (zogeheten) dienstregeling-uren. Deze wijzigingen worden opgevangen binnen de bestaande afspraken en kaders van de concessie Zuid-Holland Noord. Ook staat hiertegenover dat een goede ontsluiting van de Gnephoek per bus ook tot extra OV-reizigers zal leiden die voor extra opbrengsten zorgen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 10

MER, Deelrapport Mobiliteit

De indieners stellen dat het autonetwerk vragen oproept, met name ten aanzien van de kruising Eisenhowerlaan/Burgemeester Bruin Slotsingel. In alle gepresenteerde berekeningen voor de jaren 2021, 2040 en 2040H wordt deze kruising consequent

weergegeven met een belasting van 0,85, ongeacht veranderingen in de intensiteiten op de aanliggende wegvakken. De indieners constateren dat deze waarde opvallend vaak in de tabellen terugkomt en vragen zich af of hiervoor een inhoudelijke verklaring bestaat.

Antwoord:
Vanuit het gebruikte verkeersmodel wordt voor met verkeerslichten geregelde kruispunten, geen lagere waarde dan 0,85 getoond. Daarbij houdt het model standaard rekening met een restcapaciteit van 15%. Als de doorstroming voldoende is om al het verkeer af te wikkelen wordt dus 0,85 getoond. Het veel voorkomen van deze waarde betekent dat de doorstroming op die kruisingen voldoende is.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 11

MER, Deelrapport Mobiliteit
De modeltechniek moet leiden tot een globaal evenwicht tussen aankomsten en vertrekken per zone. Maar op meerdere plaatsen voldoen de uitkomsten niet aan dat evenwicht. Hoe is dat te verklaren? In het rapport wordt aangegeven dat de modal split voor bus in het VKA beter scoort dan de referentie, maar in de tabel neemt deze met 10% af (van 7 naar 6,3%). Dergelijke onduidelijkheden (of onjuistheden) dragen niet bij aan het vertrouwen in de onderbouwing.

Antwoord:
Deze discrepantie is ook aanwezig in het basisjaar, mogelijk ontstaan door onvolledige teldata op deze locatie(s). Hierdoor geven de toekomstbeelden eenzelfde verschoven beeld. Daar het echter om een zeer beperkt aantal locaties gaat, welke bovendien maar een beperkte hoeveelheid verkeer genereren, waar deze discrepantie aanwezig is, heeft dit geen invloed op de algemene conclusies van het model.

Ten aanzien van het tweede deel van de zienswijze: de totale hoeveelheid verkeer is anders tussen het Voorkeursalternatief (VKA) en de referentiesituatie. Het VKA is bijvoorbeeld inclusief de Gnephoek. Hierdoor ontstaat ook een andere verdeling tussen de verschillende modaliteiten. Dit zegt dus niets over een absolute toe- of afname. De conclusie dat het VKA beter scoort blijft evenwel gehandhaafd.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 12

MER, Deelrapport Mobiliteit
De indieners vinden het wenselijk om twee tussenmomenten (2032 en 2036) op te nemen om het STOMP-principe uit te rollen en eventueel aan te passen. Er moeten eisen worden gesteld aan bereikbaarheid voor alarmdiensten tijdens de bouw.

Antwoord:

Het STOMP-principe is niet iets wat op een paar tussen momenten of enkel in de eindfase wordt toegepast. STOMP is een denkwijze die doorlopend wordt gehanteerd in de gebiedsontwikkeling. STOMP is een ontwerp- en ordeningsprincipe. Alle delen van de wijk Gnephoek worden dan ook zo goed mogelijk conform het STOMP-principe uitgewerkt. Ook de eerste te bouwen delen van Gnephoek worden volgens dit principe opgezet met verkeersvrije woonstraten, autoparkeren op afstand en een hoofdfietsnetwerk door de wijk dat gescheiden is van het wegennet voor autoverkeer. Het STOMP-principe werkt ook door in de afspraak dat ten alle tijden van de ontwikkeling de bereikbaarheid op orde moet zijn, en zeker ook voor nood- en hulpdiensten. Er zijn dus eisen aan de bereikbaarheid gesteld en hier liggen afspraken aan ten grond slag tussen provincie en gemeente.

Concreet voorbeeld van deze afspraak is bijvoorbeeld dat bij de realisatie van de eerste fase is afgesproken om de 's Molenaarsbrug af te sluiten voor normaal autoverkeer, en deze verbinding enkel nog voor voetgangers, fietsers, openbaar vervoer én nood- en hulpdiensten toegankelijk te houden. Daarmee is er ook in een vroeg stadium al een aantrekkelijke en veilige loop- en fietsroute van/naar de nieuwe wijk beschikbaar. En nood- en hulpdiensten hebben dan ook meerdere routes beschikbaar om in de wijk te komen. Ook is afgesproken om in een zo vroeg mogelijk stadium voorzieningen in de wijk te faciliteren zodat nieuwe bewoners op loop- en fietsafstand allerlei basisvoorzieningen beschikbaar hebben, conform het STOMP-principe.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 13

MER, Deelrapport Mobiliteit

De indieners stellen dat een variant op het voorkeursalternatief (VKA) met station Hazerswoude-Rijndijk wenselijk is. Dit biedt de mogelijkheid om de kwaliteiten van deze stationslocatie verder op te schroeven.

Antwoord:

In het MER is reeds gesteld dat de komst van het nieuwe station een verbetering is ten opzichte van het VKA. Dit is terug te lezen op pagina 119 van het MER in Hoofdstuk 5.7.5 '*Effectbeoordeling beperkingen en kansen van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen'*. De komst van het station is daarom verder niet doorgerekend. Bovendien behoort het station Hazerswoude-Rijndijk niet tot het plangebied van de Gnephoek en is er geen aparte variant uitgewerkt rondom dit station. Het VKA wordt aangehouden voor de berekeningen.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 14

MER, Deelrapport Mobiliteit

De indieners merken op dat de grote bypass als niet functioneel en te duur wordt weggeschreven, maar dat er toch een ruimtereservering wordt gemaakt. De keuze voor 2x1 rijbaan beperkt de mogelijke komst van HOV in de Gnephoek.

Antwoord:
In de ZHOV en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland worden geen uitspraken gedaan over de ligging van nieuwe infrastructuur. De zogenaamde grote bypass is ook geen onderdeel van het MER. Daarom wordt er nader niet inhoudelijk ingegaan op deze zienswijze. Deze zienswijze ziet toe op het “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 15

MER, Deelrapport Mobiliteit
De indieners stellen dat het in stand houden van de ’s Molenaarsbrug voorziet in een belangrijke route, ook los van de Gnephoek. Deze verbinding zou als randvoorwaarde moeten worden opgenomen in de plannen.

Antwoord:
De provincie erkent het belang van de ‘s Molenaarsbrug als belangrijke route. Het behoud hiervan is echter afhankelijk van de nautische veiligheid van de verbinding van de Oude Rijn met de Heimanswetering. Op dit moment wordt in het kader van de nautische veiligheid onderzocht of de ’s Molenaarsbrug behouden kan blijven. Het wel of niet behouden van de 's Molenaarsbrug is overigens geen onderdeel van deze Herziening van de ZHOV en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland. Hierover zijn wel (proces)afspraken gemaakt in de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek die op 10 februari 2026 is ondertekend namens de gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 16

MER, Deelrapport Duurzaamheid
De indieners stellen dat de infrastructuur voor energievoorziening nog niet volledig is uitgewerkt. De indieners geven aan dat het onduidelijk is of alle energie ambities passen binnen de huidige ruimte die gereserveerd is voor voorzieningen en geeft aan dat de plannen anders moeten worden aangepast en geeft aan dat deze ontwikkelingen niet ten koste mogen gaan van natuurontwikkeling.

Antwoord:
In de ZHOV en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland worden geen uitspraken gedaan over de ligging van nieuwe energie infrastructuur. Daarom wordt er niet inhoudelijk ingegaan op deze zienswijze. Deze zienswijze ziet toe op het “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd. De provincie gaat ervanuit dat deze zienswijze beantwoord zal worden in de Nota van Beantwoording van de gemeente behorende bij dat “inspraakplan”.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 17

MER, Deelrapport Duurzaamheid

De indieners vragen om onderzoek naar de haalbaarheid van het warmtenet met bodemwarmte, gezien de mogelijke verstoringen door vele bodemputten. De indiener wijst erop dat als er minder putten mogelijk zijn, dit ervoor kan zorgen dat er voor andere systemen gekozen moet worden en er nieuwe berekeningen uitgevoerd moeten worden.

Antwoord:

In het kader van de Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek worden in de ZHOV en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland geen uitspraken gedaan over de ligging van nieuwe energie infrastructuur. Daarom wordt er niet inhoudelijk ingegaan op deze zienswijze. Deze zienswijze ziet toe op het “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd. De provincie gaat ervanuit dat deze zienswijze beantwoord zal worden in de Nota van Beantwoording van de gemeenten behorende bij dat “inspra akplan”.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 18

MER, Deelrapport Duurzaamheid

De indieners benadrukken het belang van intensief beheer van kruiden, struiken en planten voor biodiversiteit. De indiener stelt dat bewoners gestimuleerd moeten om dit beheer op zich te nemen en vraagt zich af hoe dit aangepakt moet worden.

Antwoord:

In de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Gnephoek (BOOG) is afgesproken dat biodiversiteit een belangrijk punt in de ontwikkeling Gnephoek is. Een onderdeel van deze prioritering is het realiseren van nieuwe natuur in het plangebied. Echter gaat de zienswijze specifiek in op het stimuleren van het beheer van kruiden, struiken en planten. Dit is een verantwoordelijkheid van de gemeente Alphen aan den Rijn in het kader van de realisatie en het beheer van het nieuwe natuurgebied én de nieuwe woonwijk. De reactie wordt in het kader van deze Herziening van het provinciale Omgevingsbeleid voor kennisgeving aangenomen. Wij vertrouwen er op dat de gemeente in haar Nota van Beantwoording wel inhoudelijk zal ingaan op deze zienswijze.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 19

MER, Deelrapport Duurzaamheid

De indieners geven aan dat het plan voorziet in smalle straten waar bomen noodzakelijk zijn voor koelte in de zomer. De aanleg van leidingen voor een warmtenet en andere leidingen kan problemen veroorzaken in combinatie met boomwortels, wat afbreuk doet aan de duurzaamheidsdoelstellingen. Er is een adaptief plan gepresenteerd voor bomen,

gebaseerd op het 3-30-300-principe, en de indieners vragen hoe dit wordt beoordeeld door de Commissie mer.

Antwoord:
De commissie MER heeft op dit punt geen aanbevelingen gedaan. In het algemeen geldt inderdaad dat het MER wijst op dit 3-30-300 principe en dat deze bij de verdere uitwerking van het plan ook meegenomen zal worden door de gemeente Alphen aan den Rijn.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 20

MER, Deelrapport Duurzaamheid
De indieners geven aan dat het plan voorziet in het kweken van gewassen voor duurzame bouwmaterialen. De indieners geven aan dat een keten van kweker tot bouwer moet worden opgezet, zodat de juiste materialen in voldoende mate worden gekweekt en op tijd beschikbaar zijn. De indieners wijzen erop dat dit initiatief momenteel ontbreekt in de plannen.

Antwoord:
De reactie wordt in het kader van deze Herziening van het provinciale Omgevingsbeleid voor kennisgeving aangenomen. Het is aan de gemeente Alphen aan den Rijn om dit in de verdere gemeentelijke planvorming uit te werken.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 21

MER, Deelrapport Duurzaamheid
De indieners twijfelen of de parkeernorm van 1,01 auto per huishouden realistisch is. Meer auto's betekenen meer parkeerruimte, meer gebruik van elektriciteit en benzine, en dus meer CO2-uitstoot. Berekeningen met hogere parkeernormen zijn noodzakelijk om inzicht te krijgen in de gevolgen.

Antwoord:
Zie ook het eerdere antwoord bij vraag 2 (van indieners D03 en D05). Het toepassen van een dergelijke parkeernorm wordt op steeds meer plekken in Nederland gebruikt om het autogebruik in een wijk zo laag mogelijk te houden. Minder autogebruik levert vele voordelen op. Juist in een nieuwe wijk kunnen bewoners hier van tevoren rekening mee houden. Deze zienswijze wordt niet onderschreven.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 22

MER, Deelrapport Duurzaamheid

De indieners stellen dat veel bouwmateriaal over water zal worden aangevoerd, wat veel vrachtwagenbewegingen bespaart maar jarenlang hinder kan geven bij het aanvoerpunt. De indieners stellen dat moet worden aangegeven waar dit materiaal aan land wordt gebracht en welke gevolgen dit heeft voor de directe omgeving van het aanvoerpunt.

Antwoord:

De reactie wordt in het kader van deze Herziening van het provinciale Omgevingsbeleid voor kennisgeving aangenomen. Het is aan de gemeente Alphen aan den Rijn om dit in de verdere gemeentelijke planvorming uit te werken.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 23

MER, Deelrapport Archeologie, Cultuurhistorie en Landschap

De indieners vragen waarom het MER geen aandacht besteedt aan de molenbiotoop en de "stomp" in de Gnephoek, terwijl deze wel in het Masterplan worden genoemd.

Antwoord:

In het (deel)rapport Archeologie, Cultuurhistorie en Landschap van het MER en in het MER zelf wordt de molenbiotoop van de Vrouwgeestmolen behandeld, inclusief de beperkingen die dit heeft voor de ontwikkeling in de Gnephoek.

Voor de molenstomp in de Gnephoek geldt geen molenbiotoop in het kader van de ZHOV. Het betreft wel een cultuurhistorisch waardevol object. Het MER gaat uit van het behoud van het object.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D03, D05 - Vraag 24

MER, Deelrapport Archeologie, Cultuurhistorie en Landschap

De indieners geven aan dat er sprake is van negatieve effecten op archeologische en cultuurhistorische waarden en het landschap. Volgens de indieners worden er onvoldoende mitigerende maatregelen aangegeven om die effecten te beperken of te vermijden. Bij de cultuurhistorische waarden, vooral in het geval van het landschappelijk lint aan de Landlustweg, wordt een afstand van 25 meter tot de bebouwing aangehouden, wat volgens de indiener onvoldoende is. De indiener geeft aan dat het niet duidelijk is wat de effecten van de toenemende recreatie in het gebied zullen zijn. Ook wil de indiener benieuwd hoe er in het MER aan de landschappelijke overgang gedacht wordt.

Antwoord:

In het deelrapport maar ook in het MER (paragraaf 7.7.5) zijn de aanbevelingen en

maatregelen benoemd t.a.v. cultuurhistorische waarden en archeologische waarden. Hierin wordt geconstateerd dat er negatieve effecten zijn op archeologie, cultuurhistorische waarden en het landschap. Ten behoeve van archeologie is voorgesteld in het gemeentelijk Omgevingsplan regels voor onderzoek op te nemen en een beschermende regeling voor de molenbiotoop. Het is aan de gemeente Alphen aan den Rijn om dit op te nemen in de wijziging van het Omgevingsplan.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

Indiener D04

D04 - Vraag 1

Soort bebouwing

De indiener verzoekt om de geplande buurt direct achter de Landlustweg aan te passen naar bebouwing met een landelijk karakter, conform het bestaande landschapsprofiel, in plaats van een buurt met een dorps karakter. Dit is zo voorgesteld in het Masterplan en is volgens de indiener in strijd met het uitgangspunt van landschappelijke continuiteit zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie.

Antwoord:

De provincie dankt de indiener voor de ingediende zienswijze.

Deze zienswijze is zowel ingediend bij de provincie als bij de gemeente Alphen aan den Rijn en gaat volledig over het Masterplan Gnephoek. Het Masterplan Gnephoek is geen onderdeel van de stukken die door de provincie ter inzage zijn gelegd in het kader van de Ontwerp Herziening van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Ontwerp Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland. Het Masterplan Gnephoek is niet vastgesteld door de provincie. Wij zullen dan ook niet inhoudelijk ingaan op deze zienswijze op het Masterplan Gnephoek.

Het Masterplan Gnephoek is wel onderdeel van het zogenaamde “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd. Het Masterplan Gnephoek is op 28 november 2025 vastgesteld door de gemeenteraad van Alphen aan den Rijn. Wij vertrouwen er op dat de gemeente in haar Nota van Beantwoording wel inhoudelijk zal ingaan op deze zienswijze en zal beoordelen of dit moet leiden tot aanpassing van het Masterplan Gnephoek.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

D04 - Vraag 2

Fietspad

De indiener stelt dat de bufferzone van 25 meter uit het Masterplan tussen het cultuurhistorisch lint van de Landlustweg en de geplande bebouwing onvoldoende is. De indiener vraagt om een bufferzone van minimaal 40 meter, ingericht met een breed waterlichaam, een dichte groenstrook en zonder voet- of fietspad.

Antwoord:

Deze zienswijze is zowel ingediend bij de provincie als bij de gemeente Alphen aan den Rijn en gaat volledig over het Masterplan Gnephoek.

Het Masterplan Gnephoek is geen onderdeel van de stukken die door de provincie ter inzage zijn gelegd in het kader van de Ontwerp Herziening van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Ontwerp Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland. Het Masterplan Gnephoek is niet vastgesteld door de provincie. Wij zullen dan ook niet inhoudelijk ingaan op deze zienswijze op het Masterplan Gnephoek.

Het Masterplan Gnephoek is wel onderdeel van het zogenaamde “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd. Het Masterplan Gnephoek is op 28 november 2025 vastgesteld door de gemeenteraad van Alphen aan den Rijn. Wij vertrouwen er op dat de gemeente in haar Nota van Beantwoording wel inhoudelijk zal ingaan op deze zienswijze en zal beoordelen of dit moet leiden tot aanpassing van het Masterplan Gnephoek.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

Indiener D06

D06 - Vraag 1

MER, Deelrapport Water, Klimaat en Bodem

De indiener maakt zich zorgen over de informatie in het MER van de Gnephoek, waarin staat dat bij een piekbui van 200 mm een deel van het regenwater over de dijk richting de Vrouwgeestpolder stroomt. De indiener wijst erop dat de Vrouwgeestpolder in het natte voorjaar van 2024 al overstroomde bij een bui van 50 mm. De indiener vraagt zich af wat de ontwatering van 260 hectare (Gnephoek ca. 200 hectare en Bruimadesche Polder ca. 60 hectare) voor gevolgen zal hebben voor de bewoners in de Vrouwgeestpolder en de Oudendijkse Polder.
De indiener vraagt hoe de provincie Zuid-Holland gaat voorkomen dat de bewoners van de lager gelegen gebieden [lager dan de Gnephoek] de dupe worden tijdens steeds vaker voorkomende piekbuien.

Antwoord:

De provincie dankt de indiener voor de ingediende zienswijze.

De waterberging in de Gnephoekpolder wordt ingericht op een regenbui van 120 mm die in één dag valt. Dit is een zwaardere norm dan de huidige norm (90 mm neerslag met een kans op voorkomen van eens in de 250 jaar) van het Hoogheemraadschap van Rijnland die aan grote ruimtelijke ontwikkelingen wordt voorgeschreven.
Zoals in het MER beschreven (paragraaf 7.4.3), zal bij deze hoeveelheid van 120 mm regen het waterpeil in de nieuwe situatie 0,5 m stijgen. Daarbij wordt ook gekeken naar de hoogte van de bestaande polderkade tussen de Gnephoekpolder en de aangrenzende polders. In de huidige situatie heeft het watersysteem van de Gnephoekpolder bergingscapaciteit voor circa 60 mm regen. De situatie verbetert ten opzichte van de huidige situatie. Aangezien het waterbergend vermogen van het gebied verbetert, onder andere door de realisatie van het natuurgebied inclusief de nieuwe plas, zal er geen sprake zal zijn van een verslechtering voor andere gebieden als gevolg van de ontwikkeling van de Gnephoek.

Deze zienswijze leidt niet tot wijziging van de Herziening van de ZHOV en/of het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

2.1 Conclusie zienswijzen

De provincie dankt alle indieners voor hun reactie. De aandachtspunten die zijn meegegeven en niet door de provincie geïmplementeerd kunnen worden, omdat ze bedoeld zijn als reactie op het masterplan, zullen voor kennisgeving worden aangenomen.

Het Masterplan Gnephoek is wel onderdeel van het zogenaamde “inspraakplan” dat door de gemeente Alphen aan den Rijn ter inzage is gelegd. Het Masterplan Gnephoek is op 28 november 2025 vastgesteld door de gemeenteraad van Alphen aan den Rijn. Wij vertrouwen er op dat de gemeente in haar Nota van Beantwoording wel inhoudelijk zal ingaan op deze zienswijzen en zal beoordelen of dit moet leiden tot aanpassing van het Masterplan Gnephoek.

Wijzigingen in de Herziening ZHOV Ontwikkeling Gnephoek
De zienswijzen hebben niet geleid tot een wijziging van de Herziening van de ZHOV voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

Wijzigingen in de Herziening Omgevingsprogramma Zuid-Holland Ontwikkeling Gnephoek
De zienswijzen hebben geleid tot de volgende twee wijzigingen van de Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek in de tekst in ‘6.1.1.1 Uitwerking instrumenten woonbeleid’ onder de kop ‘Gnephoek, gemeente Alphen aan den Rijn’:

1. Aanpassing aantal woningen

Het aantal woningen is in het Masterplan Gnephoek verhoogd van circa 5.500 naar circa 5.600. Dit gebeurt door middel van verdichting en dus zonder dat dat gevolgen heeft voor het bebouwde oppervlak. Daarom wordt in d etekst “circa 5.500 woningen” vervangen door “circa 5.600 woningen”.

2. Actualisatie status Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek

Doordat de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek inmiddels is ondertekend namens de gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie wordt de passage ‘De gemeente en de provincie Zuid-Holland leggen in de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek afspraken vast over de te nemen infrastructurele maatregelen en de financiële verantwoordelijkheden.’ vervangen door ‘De gemeente en de provincie Zuid-Holland hebben op 10 februari 2026 de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek ondertekend waarin afspraken zijn vastgelegd over de te nemen infrastructurele maatregelen en de financiële verantwoordelijkheden.’

Definitieve tekst Herziening Omgevingsprogramma Zuid-Holland Ontwikkeling Gnephoek
De definitieve tekst van de Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek in ‘6.1.1.1 Uitwerking instrumenten woonbeleid’ wordt:

“-Gnephoek, gemeente Alphen aan den Rijn

In de Gnephoek in de gemeente Alphen aan den Rijn vindt een grootschalige, integrale gebiedsontwikkeling plaats. De afspraken over deze gebiedsontwikkeling zijn vastgelegd in de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Gnephoek die op 18 oktober 2024 is ondertekend door de gemeente Alphen aan den Rijn, de regio Holland Rijnland, het Hoogheemraadschap

van Rijnland en de provincie Zuid-Holland. De kern van de ontwikkeling wordt gevormd door de realisatie van circa 5.600 woningen en minimaal 50 hectare natuur. Het voornemen van de gemeente Alphen aan den Rijn is om circa 60 hectare natuur te realiseren. De nieuwe natuur is geen onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). De inrichting en het beheer van dit natuurgebied zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente Alphen aan den Rijn. Daarnaast zal de gemeente binnen en aan de rand van de nieuwe woonwijk circa 30 hectare groen en water met natuurwaarde realiseren met (intensief) recreatief medegebruik waarvan 15 hectare buurtgroen en 15 hectare overgangsgroen.

Minimaal 60% van de woningen wordt gerealiseerd in het betaalbare segment en minimaal 30% van het totaal aantal woningen zal bestaan uit sociale huurwoningen, conform de afspraken uit de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Gnephoek.

De Gnephoek wordt ontwikkeld volgens het Convenant Toekomstbestendig Bouwen en de Maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving met een wijze van bebouwing die bijdraagt aan een gezonde, toekomstbestendige en veilige leefomgeving. Ook zijn er afspraken gemaakt over de compensatie van die delen van de Gnephoek polder die nu bestemd zijn voor bedrijvigheid met een hoge milieucategorie. Met betrekking tot mobiliteit is afgesproken dat de gemeente Alphen aan den Rijn verantwoordelijk is voor de realisatie, kosten, beheer, financiering en onderhoud van alle mobiliteitsmaatregelen als gevolg van de ontwikkeling van de Gnephoek. Uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling zijn: "eerst bewegen en dan bouwen" en het "STOMP"-principe, waarbij de voorkeursvolgorde is: te voet, te fiets, met het openbaar vervoer, deelmobiliteit, en met de privéauto. De gemeente en de provincie Zuid-Holland hebben op 10 februari 2026 de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek ondertekend waarin afspraken zijn vastgelegd over de te nemen infrastructurele maatregelen en de financiële verantwoordelijkheden.”

3. Advies Commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) is om advies gevraagd over het MER. Eerder heeft de Commissie ook al advies gegeven op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Dat advies is te vinden via deze link. De adviezen en aanbevelingen van toentertijd zijn overgenomen in het MER.

Het advies van de Commissie over het MER is te vinden via deze link. Hieronder is het advies van de Commissie op het MER samengevat, waarbij vooral is ingegaan op de onderdelen die relevant zijn voor de besluitvorming door de provincie Zuid-Holland:

Algemeen

- Het MER is goed leesbaar, overzichtelijk en systematisch opgebouwd. De bijlagen bij het MER geven zeer veel informatie over de huidige situatie, autonome ontwikkeling en de effecten van het project. Dit geldt vooral voor informatie over water, bodem en natuur. Thema's die cruciaal zijn voor de ontwikkeling van Gnephoek.
- De aanbevelingen uit het advies voor reikwijdte en detailniveau zijn duidelijk overgenomen.
- Verder valt op dat participatie een grote rol heeft gespeeld bij het ontwerpproces en het opstellen van het MER.
- Het MER is opgesteld voor besluiten van zowel de provincie Zuid-Holland als de gemeente Alphen aan den Rijn. De keuze om één MER op te stellen draagt bij aan integrale afwegingen en gedragen keuzes.
- In het MER staan relatief weinig kaarten en illustraties. Het Masterplan Gnephoek bevat wel veel verhelderende illustraties van het voorkeursalternatief. De gemeente en de provincie geven aan dat dit een bewuste keuze is geweest. Het Masterplan heeft een belangrijke rol gespeeld bij participatie, het MER wordt vooral beschouwd als een onderzoek. Voor een gedetailleerd beeld van het VKA moet daarom het Masterplan worden geraadpleegd.

Alternatieven

- Het MER geeft een overzicht de voorgeschiedenis van het project. In het Contourenplan Gnephoek waren al veel keuzes en uitgangspunten vastgelegd. Deze zijn vertaald naar een basisalternatief. Om de uiterste mogelijkheden voor het plan te verkennen, zijn daarnaast drie andere alternatieven onderzocht: alternatief water, bodem en natuur, alternatief mobiliteit en alternatief duurzame energie/circulariteit.
- De vergelijking van de alternatieven laat zien dat de alternatieven relatief weinig onderscheidend zijn op de (milieu)effecten. Veel effecten zijn positief ten opzichte van de referentiesituatie (huidige situatie en autonome ontwikkeling), zoals water, bodem, klimaatbestendigheid, natuur, wonen en mobiliteit. Negatieve of beperkt negatieve effecten worden verwacht voor landschap, cultureel erfgoed, archeologie, weidevogels, geluid, luchtkwaliteit en lichthinder en, afhankelijk van het alternatief, in sommige gevallen voor bodemdaling, duurzame energie en circulariteit. Het voorkeursalternatief (VKA) bestaat uit het basisalternatief met een mix van elementen uit de andere alternatieven.
- De wijze waarop het VKA tot stand is gekomen, is transparant beschreven en gemotiveerd. De alternatieven bieden bouwstenen om het plan verder te optimaliseren bij de nadere uitwerking.

Geadviseerde aanvulling op het MER
De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER dat op één onderdeel nog belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de te nemen besluiten over de provinciale verordening en het Omgevingsprogramma. Het MER bevat geen expliciete onderbouwing van de locatiekeuze vanuit het perspectief van het provinciale beleid. Deze afweging is belangrijk vanwege de provinciale ambitie om water en bodem als meer sturend te hanteren. De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de herziening van de Omgevingsverordening en van het Omgevingsprogramma, een nadere toelichting te geven op de locatiekeuze voor Gnephoek en te onderbouwen hoe deze keuze past bij de provinciale ambities voor 'water en bodem sturend'. Deze aanvulling kan bestaan uit de integrale afweging van Gedeputeerde Staten over het Contourenplan Gnephoek van november 2023 (kenmerk: PZH-2023-840465498), aangevuld met een beschouwing op de verschillende stappen die zijn doorlopen om te zorgen voor een klimaatadaptieve ontwikkeling van Gnephoek.

Stikstof

- Het MER geeft aan dat het nog op een ander onderdeel zal worden aangevuld voorafgaand aan de besluitvorming. Het project leidt tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. De verwachting is dat de stikstofdepositie per saldo zal afnemen, omdat agrarische activiteiten in het gebied beëindigd zullen worden. De toelaatbaarheid van deze 'saldering' moet echter nog worden aangetoond, onder andere op basis van nieuwe berekeningen. In het MER is aangegeven dat deze informatie in de vorm van een Passende Beoordeling zal worden aangevuld op het moment dat het ontwerp omgevingsplan ter inzage wordt gelegd. Voor de provinciale besluiten geldt dat deze informatie zal worden toegevoegd bij de vaststelling van de verordening.
- De Commissie herkent de noodzaak tot het opstellen van een passende beoordeling. Zij wijst erop dat volgens de huidige Natura 2000-jurisprudentie mitigerende maatregelen, zoals interne saldering, alleen kunnen worden meegenomen, als deze niet al nodig zijn voor de verbetering of het behoud van het gebied of het voorkomen van verslechtering of verstoring van het gebied. In de aanvulling op het MER moet, voor de onderbouwing van de uitvoerbaarheid van het VKA, onderbouwd worden dat dit niet het geval is.

Aanvulling op het MER
Mede naar aanleiding van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage is er een aanvulling op het MER opgesteld en bij de Herziening omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek gevoegd.

Deze aanvulling bestaat uit twee onderdelen:

1. Passende Beoordeling Stikstof - Gnephoek
Omdat de ontwikkeling van Gnephoek leidt tot stikstofdepositie, is een passende beoordeling nodig. In het MER en de aanvulling op het MER is toegelicht waarom deze passende beoordeling nog geen onderdeel was van het MER. In het MER is aangekondigd dat de passende beoordeling als aanvulling op het MER zal worden toegevoegd voor de besluitvorming door Provinciale Staten over de Herziening van de Zuid-Hollandse

Omgevingsverordening voor de ontwikkeling van de Gnephoek en de besluitvorming door Gedeputeerde Staten over de Herziening van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

De passende beoordeling is onderdeel van de aanvulling op het MER.

2. Door Commissie mer geadviseerde aanvulling op het MER
Hiervoor is het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage samengevat inclusief het advies om het MER nog op één onderdeel aan te vullen.

In de aanvulling op het MER is invulling gegeven aan dit advies van de Commissie mer.